

XIV. Väliaikainen vuokrasovittelulautakunta ja huoneenvuokralautakunta.

Väliaikaisen vuokrasovittelulautakunnan antama kertomus 1917 vuoden alkupuoliskolta oli seuraavaa sisällystä:

Väliaikainen vuokrasovittelulautakunta aloitti toimintansa maaliskuun 16 päivänä 1917, jolloin sen ensimmäinen kokous pidettiin. Puheenjohtajana toimi varatuomari Arthur Söderholm ja varapuheenjohtajana lakitieteenkandidaatti H. Ritavuori. Kesäkuun 12 päivänä 1917 kaupunginvaltuusto päätti lautakunnan lakkautettavaksi, joten se tuona verraten lyhyenä toimikautenaan tietenkään ei voinut suorittaa mainittavan laajakantoista tehtävää. Tuskin niinkään on arvosteltavissa, minkä merkityksen se olisi voinut saada, sittenkuin olisi totuttu laajemmassa mitassa käyttämään sen välitystä. Sovittelulautakunta piti kaikkiaan 6 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 37 huoneenvuokra-riitaa. Näistä koski 20 vuokran määräämistä (korottamista tai huojistamista), 14 vuokrasopimuksen irtisanomista tai pitentämistä sekä 3 muun laatuista riitaa. Lautakunnan käsittelemissä asioissa voitiin sovinto asiallisten kesken aikaansaada 9 tapauksessa; lautakunta antoi, jommankumman asiallisen pyynnöstä, lausunnon 11 asiasta, jota vastoin lausunnon antaminen 17 ilmoitetusta riidasta raukesi joko syystä etteivät asianosaiset niistä vaatineet lausuntoa tai että asialliset eivät tulleet saapuville taikka myös että riidat olivat loppuun käsittelemättä sovittelulautakunnan toiminnan lakatessa. Vaikkeivät asialliset olleet laillisesti velvolliset saapumaan sovittelulautakuntaan, noudattivat lautakunnan kutsumat henkilöt kuitenkin harvalukuisin poikkeuksin kutsua, joten jommankumman asiallisen poissaolo yleensä ei saattanut lautakunnan toimintaa mahdottomaksi. Lautakunnan kansliaa, joka oli sijoitettu sosialilautakunnan huoneistoon, pidettiin avoimna kahdesti viikossa, jolloin sihteeri oli kansliassa yleisön tavattavana. Kansliassa

kävi näinä vastaanottoaikoina keskimäärin 15—20 henkeä päivässä, joista suurin osa ainoastaan halusi neuvoja huoneenvuokra-asioissa ja vähempi osa ilmoitti vuokrariitoja lautakunnan sovittelaviksi. Kävijäin luku lisääntyi tuntuvasti toukokuun loppupuolella, syystä että vuokra-vuosi päättyi kesäkuun 1 päivänä, jolloin lukuisat vuokrasopimukset lakkasivat voimassa olemasta, mutta vuokraoloissa vallitsi suuri epä-varmuus. On ilmeistä, ettei kaikkien näiden asiain saattaminen sovittelulautakunnan käsiteltäviksi useissa tapauksissa olisi johtanut tyydyttävään tulokseen, koska lautakunnalla ei ollut oikeutta antaa laillisesti velvoittavia lausuntoja niistä. Senaatin kesäkuun 5 päivänä tekemällä päätöksellä ryhdyttyä huoneenvuokraoloja säännöstelemään perustettiin huoneenvuokralautakunta, jolla saamansa valtuuden nojalla oli oikeus ratkaista huoneenvuokra-asioita, ja saivat nämä asiat siis juuri kriittisenä ajankohtana erittäin suotavan ja tuiki tarpeellisen ratkaisun. Sovittelulautakunnalla ei sentähden siitä lähtien enää ollut mitään erikoista tehtävää täytettävänä, minkätähden kaupunginvaltuusto kunnallisen huoneenvuokralautakunnan asettaessaan päätti lakkauttaa sovittelulautakunnan. Lautakunnan lakatessa siinä vireillä olevat asiat siirrettiin huoneenvuokralautakunnalle.

Huoneenvuokralautakunnan 1917 vuoden jälkipuoliskolta antama kertomus oli seuraava:

Kaupunginvaltuuston kesäkuun 12 päivänä 1917 tehtyä päätöksen väliaikaisen vuokrasovittelulautakunnan lakkauttamisesta ja huoneenvuokralautakunnan asettamisesta aloitti viimeksi mainittu lautakunta toimintansa saman kuukauden 21 päivänä. Kaupunginvaltuusto valitsi sen puheenjohtajaksi varatuomari Arthur Söderholmin, varapuheenjohtajaksi lakitieteenkandidaatti Heikki Ritavuoren, jäseniksi rakennusmestari Wilhelm Ekmanin ja muurari E. Nyqvistin sekä varajäseniksi rakennusmestari H. Kaartisen ja maalarimestari A. Haanojan. Sihteerinä toimivat varatuomarit Armas Makkonen, Lars Gestrin, Eric von Bonsdorff, Aarne Castrén ja hovioikeudenauskultantti Volmar Saxén. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 50 eri kertaa ja käsitteli 504 asiaa, joista 215 koski vuokrasopimuksen irtisanomista, 242 vuokran korotusta, 25 vuokran huojistusta, 11 vuokrasopimuksen pidentämistä ja 11 erinäisiä muita seikkoja.

Lautakunnan pöytäkirjain pykäläluku oli 578.